

__08-1/9__ _22 iulie 2022__

APROB

____/ semnat / ____

22 / 07 / 2022

Ceslav PANICO

Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

RAPORT PRIVIND VIZITA DE FOLLOW-UP
PENITENCIARUL NR.18 BRĂNEȘTI
SECTORUL LOCATIV NR.10 BLOC „B”
ȘI BOXA PENTRU DEȚINUȚII AFLAȚI LA GREVA FOAMEI

18 mai 2022

Raportul a fost elaborat de
angajații Oficiului Avocatului Poporului,
Direcția prevenirea torturii:

- *Diana MAZNIUC, consultant superior, Direcția prevenirea torturii OAP*
- *Alexandru ZUBCO, Șef direcție, Direcția prevenirea torturii OAP*

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

În conformitate cu dispozițiile paragrafului 8 din Regulamentul de organizare și de funcționare a Oficiului Avocatului Poporului, aprobat prin Legea nr. 164/2015 și cu prevederile alin. (2) art. 24 al Legii cu privire la Avocatul Poporului nr.52/2014, la 18 mai 2022 a fost efectuată o vizită preventivă de follow-up la Penitenciarul nr.18 BRĂNEȘTI (*în continuare P18*).

Scopul vizitei:

Vizita a avut drept scop monitorizarea situației privind gradul de implementare a recomandărilor adresate P18 în vederea asigurării garanțiilor împotriva torturii, tratamentelor degradante față de persoanele aflate în detenție urmare a vizitei din 16 martie 2021¹.

Standarde de monitorizare:

- 1) Normele CPT;
- 2) Rezoluția CES nr.663 C (XXIV) din 31/07/1957 privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților;
- 3) Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2;
- 4) Rezoluția ONU nr.43/173 din 09/12/1988 privind Principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau închisoare;
- 5) Rezoluția ONU A/RES/57/199 din 18/12/2002 privind Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante;
- 6) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) (articolul 3), protocoalele la CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 1987, precum și rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind situația din Republica Moldova;
- 7) Codul de executare / Statutul Executării pedepsei de către condamnați.

NOTĂ: Aspectele relatate în Raportul de vizită descriu exclusiv situația din ziua monitorizării!

B. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Penitenciarul nr.18 Brănești este amplasat în satul Brănești, r-l Orhei. Este un penitenciar de tip semiînchis pentru detenția condamnaților majori de gen masculin. Penitenciarul este divizat în 12 sectoare de tip „baracă” amenajate în două zone locative. La momentul vizitei, erau deținute **669 persoane** pe un plafon de detenție de 652 persoane, cu o **suprapopulare de 17 persoane**. La greva foamei nu se afla nici o persoană.

Data vizitei	Plafonul	Număr deținuți real	Nivelul de suprapopulare
16 martie 2021	652 persoane	640 persoane	
18 mai 2022	652 persoane	669 persoane	+17 persoane

Imobilul datează din 1965 și a atins un grad de uzură profund. Starea morală a clădirilor și blocurilor locative nu permite acomodarea instituției la standardele minime de detenție. Conjugarea eforturilor financiare considerabile privind reparația capitală a sectoarelor locative

¹ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/03/Raport_P18_16.03.21_FINAL_pe-site.pdf / <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2020/03/P18-Branesti.pdf>

sunt lipsite de efectul scontat, inclusiv din cauza constituției firave și pasibile ruinării, susține administrația P18.

În anul curent, Administrația Națională a Penitenciarelor a propus majorarea plafonului de detenție de la 652 persoane la 700 persoane. P18 a intervenit cu o solicitare de a nu promova inițiativa respectivă în vederea neadmiterii supraaglomerării. Demersul respectiv a fost acceptat.

Echipele de vizită constată că suprapopularea instituției penitenciare nr.18 ar putea constitui o serioasă problemă sub aspectul asigurării condițiilor demne de detenție, neadmiterii supunerii la rele tratamente și poate conduce la dezvoltarea subculturii criminale. **Din acest motiv, Avocatul Poporului nu susține majorarea plafonului de detenție în această instituție. Mai mult, este nevoie de o reevaluare a spațiilor și reducerea numărului persoanelor deținute la moment în P18.**

C. COOPERAREA

Administrația P18 a manifestat deschidere și cooperare pe durata vizitei. Angajații OAP nu au avut restricții la accesul în instituție, la verificarea registrelor și a spațiilor de detenție. Angajații OAP au discutat cu Dl Andrei PATERĂU, Director interimar al P18, angajați și deținuți din instituția penitenciară.

D. CONDIȚIILE DE DETENȚIE DIN SECTORUL LOCATIV NR. 10 BLOC B

1. Sectorul locativ nr. 10 blocul B are o suprafață de cca 210 m² și este format din dormitoare de capacitate mică, un dormitor de cca 70 m² (*de tip baracă*) cu 65 paturi supraetajate în care se dețineau **51 de deținuți** (în 2021 – 57 persoane), un spațiu improvizat pentru cantină și un birou pentru șeful de post.
2. Amenajarea biroului de serviciu în sectorul locativ nr.10 merită apreciere.
3. La demisolul blocului se află **cazangeria instituției**, în care este organizată o uscătorie cu mașină de spălat rufe; o celulă improvizată în care se dețin **9 persoane** (în 2021: 6 persoane); un wc comun și două încăperi utilizate pentru depozit și un spațiu improvizat pentru exerciții fizice și de păstrare a cărbunelui.
4. Suprapopularea instituției penitenciare este o realitate ușor sesizabilă. Conglomeratul de aranjamente, lipsa spațiului de deplasare în interiorul celulelor, distanța relativ mică dintre mobilier, dar și depășirea plafonului de detenție cu peste 17 persoane continuă menținerea unor tratamente de detenție contrare tuturor exigențelor internaționale și naționale.
5. Jurisprudența CtEDO a reflectat într-un șir de cauze că fenomenul suprapopulării, condițiile improprii de detenție, riscurile la siguranța și securitatea mediului carceral reprezintă o justă încălcare a prevederilor art. 3 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.
6. Potrivit Comitetului European pentru Prevenirea Torturii: suprapopularea celulelor împiedică desfășurarea controlului disciplinar asupra deținuților; facilitează declanșarea unor revolte, proteste a deținuților aflate dincolo de aria de control a personalului penitenciar.

7. De asemenea, fenomenul suprapopulării adesea este asociat cu tensiunea dintre deținuți, cu provocarea altercațiilor și-a agresiunilor verbale, dată fiind provocarea febrei relaționale prin încălcarea dreptului la intimitate, la spațiu personal, etc.
8. Echipa de vizită atestă că îmbunătățiri sesizabile ale condițiilor materiale ale Sectorului locativ nr. 10 Bloc B nu a fost înregistrate de la ultima vizită.
9. Totuși, menționăm cu accent pozitiv – renovarea acoperișului sectorului locativ și inițierea schimbării acoperișului de tip vechi la următorul sector locativ.
10. Administrația instituției penitenciare a specificat că pe parcursul anului 2021 s-a implicat activ în identificarea unei soluții privitoare destructurării celulei de tip baracă, propunându-le deținuților să se transfere în alte sectoare locative ale instituției penitenciare, însă condamnații au ripostat, justificându-și poziția prin invocarea faptului că ar putea fi plasați sub risc sau marginalizare în alte sectoare de detenție.
11. Cu titlu de comparație se oferă imagini ale Sectoarelor locative la o distanță de 14 luni.

Foto_OAP_P-18_dormitor mare_sect.10_16.03.2021

Foto_OAP_P-18_dormitor mare_sect.10_18.05.2022

12. Suprapopularea celulelor este împovărată și de existența următoarelor omisiuni: desconsiderarea inițierii, cel puțin, a reparațiilor cosmetice a celulelor (podea, pod deteriorat atestat); neinstalarea unui sistem de ventilație; întreținerea unui slab acces la lumina artificială și naturală; dotarea celulei cu mobilier și cu aranjamente profund uzate, în stare de deteriorare; desconsiderarea necesității dezinsecției periodice a celulelor; întreținerea neadaptată a celulelor de capacitate mare pe timpul rece a anului; delăsarea aranjării spațiului de detenție în corespundere cu necesitățile persoanelor cu dizabilități fizice (*în detenție aflându-se 2 persoane aflate în imposibilitate de deplasare, fiind asistate de 2 îngrijitori din rândul condamnaților, remunerați pentru serviciile acordate*).
13. Adicional, lipsa sistemului de ventilație, absența luminozității adaptate exigențelor, persistența unui miros specific, prezența aranjamentelor uzate, apropiate degradării (*lenjerie uzată, alocuri, murdară, fapt cauzat de vechime*), amalgamul de sunete propagate de diferite dispozitive (*televizor, radio*) – fac imposibilă detenția împreună.
14. În opinia noastră, condițiile de executare a pedepsei privative de libertate rămân improprii în referința deținuților aflați în Sectorul nr. 10 Bloc B.
15. **Încăperea predestinată cantinei** nu corespunde normelor sanitaro-igienice. Mai mult, aceasta pare a fi organizată în vechiul bloc sanitar, în lipsa inițierii, cel puțin, a reparațiilor cosmetice ale încăperii. În referința acestui aspect, administrația instituției penitenciare specifică că deși li s-a propus deținuților să ia masa în cantina comună a instituției, cei din urmă au protestat, justificându-și poziția prin libertatea decizională de a alege când pot lua masa, prin libertatea de a completa și de a diversifica independent meniul.

Foto_OAP_P-18_încăperea sanitară_sect.10_16.03.2021

Foto_OAP_P-18_cantină improvizată_sect. 10_18.05.2022

16. **9 deținuți continuă să locuiască în condiții de demisol, adică în cazangeria P18 aflată în Sectorul nr.10.** În raportul precedent, Avocatul Poporului a atestat vulnerabilitatea acestui grup de deținuți, iar măsuri ameliorative nu au fost întreprinse.
17. Se mențin în continuare premise de suprapopulare a celulelor; umezeală, lipsa întreținerii condițiilor sanitaro-igienice; uzură profundă a mobilierului; acces minim la lumină naturală; lipsa investițiilor calitative în îmbunătățirea condițiilor materiale.
18. Mai mult, celula deținuților aflați în demisolul Sectorului 10, Bloc B, nu avea un geam.
19. Echipa de vizită consideră că detenția persoanelor în demisolul Sectorului 10, Bloc B încadrabilă în prohibiția prevăzută la art. 3 al CoEDO, invitând administrația instituției penitenciare să identifice soluții privind îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție.

Foto_OAP-P-18_celula din demisol_sect. 10_18.05.2022

20. Deși în timpul vizitei, nu au putut fi observate riscuri asupra siguranței deținuților din sectorul nr.10 din partea altor deținuți, echipa de vizită îndeamnă P18 să continue eforturile de asigurare a siguranței și securității deținuților vulnerabili față de atacurile din partea altor deținuți.

CPT punctează cu relevanță circumstanțelor: obligația de a fi răspunzător de deținuți, care revine personalului penitenciarului, înglobează responsabilitatea de a-i proteja împotriva altor deținuți care le-ar putea aduce prejudicii. De fapt, incidentele violente între deținuți sunt frecvente în toate sistemele penitenciarelor. Ele implică o mare varietate de fenomene, de la forme subtile de hărțuire până la intimidări fățișe și agresiuni fizice grave. O strategie eficientă împotriva actelor de violență între deținuți cere ca personalul penitenciarelor să fie în măsură, inclusiv în termeni de efectiv, să-și exercite în mod convenabil autoritatea și funcția de supraveghere. Personalul penitenciarului trebuie să acorde atenție semnelor de agitație și să fie, totodată, hotărâți și formați într-o manieră adecvată pentru a interveni când este cazul. Existența unor relații pozitive între personal și deținuți, bazate pe noțiunile de securitate ale detenției și pe responsabilitatea asupra deținuților constituie un factor crucial în acest context. Aceasta va depinde în mare măsură de faptul că personalul posedă calități corespunzătoare în domeniul comunicării inter-personale. În plus, conducerea trebuie să fie pregătită să susțină pe deplin personalul în exercitarea autorității sale².

E. BOXA PENTRU PERSOANELE AFLATE ÎN GREVA FOAMEI

21. Echipa de vizită **apreciază starea activității Boxei** pentru detenția persoanelor aflate în greva foamei și amenajării unei celule pentru greva foamei în sectorul locativ.
22. Amintim că în vizitele anterioare, Avocatul Poporului a constatat că boxa pentru amplasarea persoanelor care declară greva foamei este direct răspunzătoare pentru declanșarea condițiilor inumane de detenție.

² <https://www.coe.int/en/web/cpt/standards>

23. Cu toate acestea, Avocatul Poporului consideră că nu este suficientă amenajarea doar a unei singure celule pentru deținerea persoanelor care au anunțat greva foamei, având în vedere că ar putea fi concomitent mai multe persoane care și-au declarat greva foamei. În plus, aceste celule trebuie să fie cât mai accesibile și mai aproape de sectorul medical, astfel încât medicii să poată să-i supravegheze mai rapid și mai des fie să intervină prompt, când este solicitată o asemenea intervenție.
24. La momentul vizitei, spațiul respectiv se afla în proces de reparație. Potrivit P18 în urma evaluării potențialului încăperii a fost luată decizia de a reamenaja încăperea în spațiu pentru **ecluza**, pentru menținerea deținuților pe durata îmbarcării / debarcării în / din autoturisme. Spațiul va avea acces la apă și wc. Ecluza va facilita activitatea instituției.

Foto_OAP_boxă pentru greva foamei_31.07.2019

Foto_OAP_boxa pentru greva foamei_16.03.2021

Foto_OAP_boxă pentru greva foamei_31.07.2019

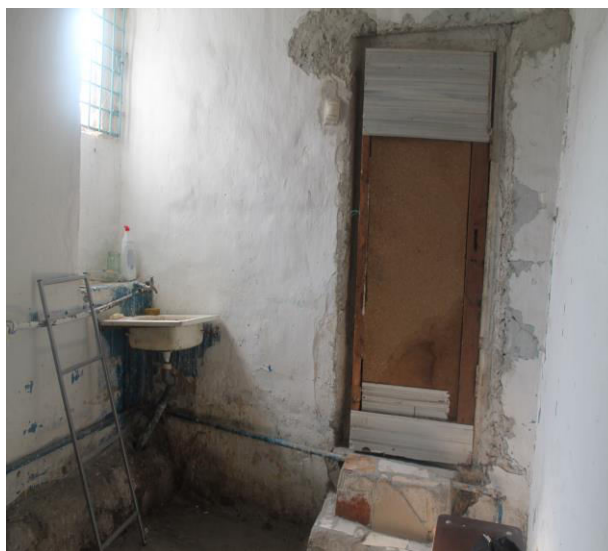

Foto_OAP_boxa pentru greva foamei_16.03.2021

Foto_OAP_boxă pentru greva foamei_31.07.2019

Foto_OAP_boxa pentru greva foamei_16.03.2021

Foto_OAP_boxa pentru greva foamei în renovare (ecluză)_18.05.2022

F. ASPECTE PRIVIND ASISTENȚA MEDICALĂ

25. **Echipa de vizită apreciază efortul P18 în domeniul (i) acreditării unității medicale și (ii) renovării unui izolator medical cu condiții demne.**
26. Cu toate acestea, administrația P-18 evidențiază problematica angajării personalului medical. La momentul vizitei, activau doar 4 asistenți medicali și un farmacist (care a depus o cerere de demisie). Insuficiența personalului este o problemă evidentă.
27. La fel, unii deținuți au remarcat (i) calitatea proastă a asistenței medicale, (ii) imposibilitatea beneficierii de asistență medicală efectivă (iii) tratament de fațadă, etc

Foto_OAP_izolator medical renovat_18.05.2022

G. RATA IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRIILOR

În vizita precedentă, Avocatul Poporului a remis Administrației Naționale a Penitenciarelor și instituției penitenciare nr.18 un Aviz cu **17 recomandări de remediere a situației și îmbunătățire a condițiilor de detenție**. Urmare a vizitei de follow-up constatăm că **P18 a executat 50% din recomandări, inclusiv a inițiat alte procese de îmbunătățire a situației**:

Recomandări remise	Nivelul de implementare Explicațiile P18
Utilizarea în continuare a boxei pentru greva foamei/ izolare disciplinară pentru deținerea persoanelor private de libertate, indiferent de temei și durată, urmează a fi sistată imediat și definitiv. Aceasta presupune în mod necesar și neadmiterea <i>utilizării cu titlu provizoriu</i> a respectivei locații.	Recomandare executată parțial. Note: Activitatea „boxei” a fost sistată. Spațiul menționat este reamenajat pentru ecluză. La fel, a fost amenajată o celulă pentru deținuții aflați la greva foamei în spațiul locativ al izolatorului disciplinar. Amenajarea celulei pentru greva foamei în cadrul izolatorului disciplinar nu este admisă de legislația națională.
A iniția procesul de reamenajare a spațiului locativ de tip „barac” din sectorul 10 bloc B în unul adaptat pentru detenția în condiții minime și sigure.	Recomandare neexecutată, în progres. Note: O comisie specială din cadrul ANP a stabilit că reamenajarea blocului locativ din tip baracă în tip camere separate este

	imposibilă din cauza construcției fragile a imobilului și a fundamentului clădirii.
A se întreprinde măsuri efective pentru a identifica și a sista definitiv utilizarea spațiilor de detenție (celule) din cazangeria instituției ale căror condiții materiale sunt incompatibile cu standardele și normele minime aplicabile în materie și în privința cărora orice tentativă de ameliorare a condițiilor materiale ar fi subminată grav de vechimea clădirilor instituției penitenciare și a sistemelor tehnice (efectele îmbunătățirii ar fi temporare).	Recomandare neexecută, în progres Note: La ziua vizitei, se aflau mai multe persoane deținute în subsolul cazangeriei decât în vizita precedentă.
A monta closete și chiuvete în încăperea sanitară suficiente numărului de deținuți plasați în blocul locativ nr.10. Pentru început, în veceul comun urmează a fi instalată iluminare artificială, realizată reparație efectivă, ventilare și uși pentru asigurarea intimității.	Recomandare neexecută
A examina oportunitatea instalării cabinelor de duș în încăperea sanitară, cu chiuvete, boiler și spațiu pentru spălarea hainelor în sectorul locativ nr.10.	Recomandare executată parțial Note: Încăperea a fost reamenajată în mini-bucătărie.
A realiza deratizarea periodică calitativă în încăperile de dormit/ întreg penitenciarul.	Recomandare executată
A identifica soluții privind ocuparea funcțiilor de specialitate în serviciul medical penitenciar.	Recomandare neexecută
A întreprinde măsuri organizatorice în vederea acordării asistenței medicale tuturor deținuților care au solicitat, precum și în mod urgent de acordat asistență medicală deținuților din sectorul nr.10, în special celor cu maladii cronice, hepatice, cardiorespiratorii, după caz, a-i îndrepta la spitalul-penitenciar.	Recomandare executată Note: A fost renovat sectorul medical, amenajate 2 izolatoare medicale în condiții satisfăcătoare.
A organiza procesul de acordare / revizuire a gradului de dizabilitate pentru deținutul cu dizabilitate locomotorie din sectorul nr.10.	Recomandare executată
A examina medical efectiv deținutul aflat în izolare disciplinară și greva foamei în ziua de 16 martie 2021	Recomandare executată
A extinde domeniul ocupațional, educativ, muncă, sport și de socializare în vederea diminuării relațiilor tensionate între persoanele	Recomandare executată. Note: A fost identificat un spațiu pentru

condamnate.	biblioteca și un spațiu pentru un cult religios, la solicitarea deținuților. 60 deținuți sunt antrenați la lucrări în mină; 60 de persoane – antrenate la lucrări gospodărești; 60 de persoane – antrenate la fabricarea încălțăminte (activitate temporar sistată a întreprinderii, fapt cauzat de lipsa materiei prime de asigurare); 2 persoane – angajate drept îngrijitori ai condamnaților suferinzi din urma dizabilităților fizice;
A organiza procesul de liberare condiționată periodică pentru a reduce din rata populației penitenciare și a dezamorsa situația. Având în vedere gradul de populare a instituției penitenciare, pentru o perioadă, ar fi contraindicată plasarea noilor-condamnați în instituție.	Recomandare executată Note: Comisia penitenciară a organizat procesul de liberare pe motivul aplicării amnistiei.
A identifica soluții privind angajarea de personal în serviciul pază și supraveghere în instituție. Majorarea numărului de persoane la posturi, crearea noilor posturi de supraveghere pe lângă blocurile locative, motivarea personalului penitenciar trebuie să constituie o prioritate pentru instituție	Recomandare neexecutată, în progres
A crea un sistem care să asigure informarea în timp util a factorilor decizionali în vederea înlăturării potențialului pericol (un buton de contact/ telefon), în special în sectorul nr.10	Recomandare executată Note: În sectorul 10 a fost identificat un spațiu pentru un angajat ce se va ocupa de măsurile educative și supraveghere. A fost realizată montarea camerelor de monitorizare video a teritoriului penitenciar.
A realiza verificarea operativă a tuturor sesizărilor deținuților, ale membrilor familiilor acestora, precum și a unor terțe persoane cu privire la actele de violență exercitate asupra lor, în vederea luării măsurilor legale	Recomandare neexecutată, în progres
A obstrucționa accesul deținuților din alte sectoare locative (din castele informale) la deținuții din sectorul nr.10 bloc B	Recomandare executată
A plasa Raportul privind vizita preventivă la Penitenciarul nr.18 în spațiul public al instituției	Recomandare executată

penitenciare, inclusiv în sectorul nr.10 bloc B

H. CONSTATĂRI:

- A. La momentul vizitei, erau deținute **669 persoane** pe un plafon de detenție de 652 persoane, cu o **suprapopulare de 17 persoane**. La greva foamei nu se afla nici o persoană;
- B. Echipa de vizită constată că suprapopularea instituției penitenciare nr.18 ar putea constitui o serioasă problemă sub aspectul asigurării condițiilor demne de detenție și neadmiterii supunerii la rele tratamente. **Din acest motiv, Avocatul Poporului nu susține majorarea plafonului de detenție în această instituție. Mai mult, este nevoie de o reevaluare a spațiilor și reducerea numărului persoanelor deținute la moment în P18;**
- C. Echipa de vizită atestă că îmbunătățiri sesizabile ale condițiilor materiale ale Sectorului locativ nr. 10 Bloc B nu a fost înregistrate de la ultima vizită;
- D. Totuși, menționăm cu accent pozitiv – renovarea acoperișului sectorului locativ și inițierea schimbării acoperișului de tip vechi la următorul sector locativ;
- E. În opinia noastră, condițiile de executare a pedepsei privative de libertate rămân improprii în referința deținuților aflați în Sectorul nr. 10 Bloc B;
- F. **Încăperea predestinată cantinei** nu corespunde normelor sanitaro-igienice. Mai mult, aceasta pare a fi organizată în vechiul bloc sanitar, în lipsa inițierii, cel puțin, a reparațiilor cosmetice ale încăperii;
- G. **9 deținuți continuă să locuiască în condiții de demisol, adică în cazangeria P18 aflată în Sectorul nr.10.** În raportul precedent, Avocatul Poporului a atestat vulnerabilitatea acestui grup de deținuți, iar măsuri ameliorative nu au fost întreprinse;
- H. Echipa de vizită consideră că detenția persoanelor în demisolul Sectorului 10, Bloc B încadrabilă în prohibiția prevăzută la art. 3 al CoEDO, invitând administrația instituției penitenciare să identifice soluții privind îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție;
- I. **Echipa de vizită apreciază sistarea activității Boxei pentru detenția persoanelor aflate în greva foamei și amenajării unei celule pentru greva foamei în sectorul locativ;**
- J. La momentul vizitei, spațiul respectiv se afla în proces de reparație. Potrivit P18 în urma evaluării potențialului încăperii a fost luată decizia de a reamenaja încăperea în spațiu pentru **ecluză**, pentru menținerea deținuților pe durata îmbarcării / debarcării în / din autoturisme. Spațiul va avea acces la apă și wc. Ecluza va facilita activitatea instituției;
- K. **Echipa de vizită apreciază efortul P18 în domeniul (i) acreditării unității medicale și (ii) renovării unui izolator medical cu condiții demne;**
- L. Cu toate acestea, administrația P-18 evidențiază problematica angajării personalului medical. La momentul vizitei, activau doar 4 asistenți medicali și un farmacist (care a depus o cerere de demisie). Insuficiența personalului este o problemă evidentă (26 funcții vacante din 175 conform statelor de personal);
- M. La fel, unii deținuți au remarcat (i) calitatea proastă a asistenței medicale, (ii) imposibilitatea beneficierii de asistență medicală efectivă (iii) tratament de fațadă, etc;
- N. **Urmare a vizitei de follow-up constatăm că P18 a executat 50% din recomandări, inclusiv a inițiat alte procese de îmbunătățire a situației. Recomandările neexecutate urmează a fi implementate.**

O. Echipa de vizită apreciază identificarea și renovarea unui spațiu pentru biblioteca penitenciară și a unui spațiu pentru desfășurarea activității unui cult religios în instituție ;

I. RECOMANDĂRI:

Avocatul Poporului amintește că, articolul 3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale impune autorităților o obligație pozitivă care constă în a se asigura că orice persoană privată de libertate este deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, că modalitățile de executare a pedepsei nu supun persoana în cauză unei suferințe sau unei încercări de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, ținând seama de cerințele practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea persoanei sunt asigurate în mod corespunzător.

În plus, în scopul *protejării integrității fizice și psihice* „Statele nu doar trebuie să se abțină de la provocarea relexelor tratamente, dar și să adopte/întreprindă *măsuri preventive*, necesare pentru a asigura integritatea fizică, psihică și bunăstarea persoanelor private de libertate.”³

În pct.10 al rezoluției nr.72/163 din 19 decembrie 2017, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a accentuat, în mod special, obligația statelor *de a întreprinde măsuri prioritare, decisive și efective, necesare prevenirii actelor de tortură, tratamentelor și pedepselor inumane sau degradante.*

Având în vedere constatările vizitei preventive din 16 februarie 2022, în temeiul și în conformitate cu alin.(2) art.24 al Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr.52 din 03.04.2014,

RECOMAND:

Penitenciarului nr.18 Brănești:

- 1) Să elaboreze un plan de implementare a recomandărilor;
- 2) Să asigure executarea recomandărilor restante din Raportul de vizită precedent;
- 3) Să nu admită suprapopularea instituției penitenciare;
- 4) Să continue eforturile privind reamenajarea spațiului locativ de tip „baracă” din sectorul 10 bloc B într-un sector locativ adaptat pentru detenție în condiții minime și sigure;
- 5) Să reamenajeze celule destinate persoanelor ce refuză hrana în alte spații sau sectoare, decât izolatorul disciplinar;
- 6) Să întreprindă măsuri efective pentru a sista definitiv utilizarea spațiilor de detenție (celulelor) din cazangeria instituției - cu strămutarea deținuților cazați în celule sau sector locativ în condiții demne de detenție;
- 7) Să monteze closete și chiuvete în sectorul locativ nr.10 suficiente numărului de deținuți plasați în blocul locativ nr.10. Pentru început, în veceul comun urmează a fi instalată iluminare artificială, realizată reparație efectivă, ventilare și uși pentru asigurarea intimității;

³ CtEDO, cauza Mouisel v. Franța, 2002.

- 8) Să instaleze cabinele de duș în încăperea sanitară, cu chiuvete, boiler și spațiu pentru spălarea hainelor în sectorul locativ nr.10;
- 9) Să asigure igiena încăperii sectorului locativ nr.10 și a teritoriului aferent acestuia;
- 10) Să continue eforturile de amenajare a ecluzei cu asigurarea accesului la apă și wc în condiții demne;
- 11) Să amplaseze copia Raportului respectiv în biblioteca instituției pentru informarea deținuților.

Raportul respectiv este plasat pe pagina web a OAP pentru informare și diseminare.

Executor:

Diana MAZNIUC,

Consultant superior, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,

șef Direcție, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /